

[A. M. Hansen.]

get foreslaar henlagt til Skolenævnet, blev henlagt til Forældreraadet. I de sønderjydske Landsdele har man jo i de sidste 10 Aar gjort gode Erfaringer angaaende de saakaldte smaa Skolekommissioner, og derved vil man sikkert være af den Mening, at Skolenævnet, som det er foreslaaet i § 5, er overflødig, og at et af Kommunalbestyrelsen nedsat Skoleudvalg vilde være tilstrækkeligt. Det fremgaar ogsaa af Bemærkningerne til Lovforslaget, at man fra Ministeriets Side har imødeset nogen Betænkelighed ved indenfor Kommunen at have to Organer for Tilsynet, idet man skriver:

„Oprettelsen paa denne Maade af 2 Organer for Tilsynet indenfor den enkelte Kommune kunde paa Forhaand tænkes at vække Betænkelighed, fordi det kunde synes at betyde en tungere og endnu mere indviklet Administration indenfor Skolevæsenet end den nuværende.“

Jeg hører til dem, der i denne Henseende nærer nogen Betænkelighed; naturligvis vil jeg ikke modarbejde Indførelsen af et Skolenævn, men *skal* vi have begge Organer, vil jeg gerne understrege Nødvendigheden af, at vi i Loven fastlægger de enkelte Organers Opgaver. Som Lovforslaget foreligger, er disse ogsaa fastlagt, men jeg tænker her paa de enkelte Ønsker, jeg har fremført, og paa, hvad man maaske kan blive enig om i Udvalget. Thi en Ordning, der er saaledes, at man kan sige: Lad dem arbejde derude, og lad Udviklingen vise, hvilket af disse Organer der vil blive det førende, tror jeg vil være uheldig, fordi den vil fremkalde en Kompetencestrid mellem de to Organer. Jeg er derfor klar over, at *skal* vi have dem, skal deres Omraade være fastlagt i Loven, men det er jo et Spørgsmaal, som det vil være lettere at forhandle om i Udvalget.

Jeg har intet imod de foreslaaede Bestemmelser angaaende Skolenævnets Sammensætning: Jeg billiger, at der ikke i Lovforslaget er nævnt noget om Skolenævnets Medlemstal, da dette vel i nogen Grad vil afhænge af Skoledistrikternes og dermed Forældreraadenes Antal i Kommunerne. Hvor det er overkommeligt, kunde jeg tænke mig, at man i Kommunerne vilde kunne gaa den Vej ved Valget af Skolenævnet, at man saa vidt muligt sørgede for, at hvert af Forældreraadene fik en Repræsentation i Skolenævnet. Jeg ved nok, at der er Kommuner med saa mange Skoledistrikter, at dette ikke kunde lade sig praktisere, uden at Nævnet vilde blive alt

for stort, men i mangfoldige, vistnok i de fleste, af Landets Kommuner vil det være saaledes, at der er fra 2 til 4 Skoledistrikter i Kommunen, og derved vilde man da kunne nøjes med et Skolenævn paa henholdsvis 5, 7 eller 9 Medlemmer, nemlig et fra hvert af Forældreraadene, det tilsvarende Antal fra Kommunalbestyrelsens Skoleudvalg plus Formanden. Hvorvidt de enkelte Forældreraad kan blive repræsenteret i Skolenævnet, vil der jo til syvende og sidst blive truffet Bestemmelse om et andet Sted end her, men jeg har blot villet nævne det for at understrege, at skal der være to Organer indenfor hver Kommune, gælder det i høj Grad om at faa dem bygget op saaledes, at de tilsammen kan danne et naturligt Hele.

Hvad der for mig er det vigtigste, er, som jeg allerede har sagt, at det ved Skolen nærmeste Tilsyn, Forældreraadet, fremgaar ved direkte Valg af og blandt de skolesøgende Børns Forældre, thi derved lægges Ansvar, hvor det skal lægges, og dermed ophæves alt, hvad der hedder selvskrævede Medlemmer, saavel i Forældreraadet som i Skolenævnet. Og her er vi ved det Punkt, der gennem en Menneskealder, ja mere, har været et Stridens Punkt, nemlig om Præsten skal være født Medlem. Det ærede Medlem Hr. Vesterager sagde, at Spørgsmaalet var jo saa simpelt; det var: Er Kommissionen plus Præsten bedre end Kommissionen minus Præsten? Ja, det kan man kalde simpelt, hvis man vil, men jeg siger, at Spørgsmaalet er endnu simplere, idet det nemlig altid er saaledes, at derved, hvor den almindelige Valgret bliver anvendt, derved følger Ansvarsfølelsen med; indsætter man ved Siden af de Folk, som er valgt ved almindelig Valgret, et eller flere fødte Medlemmer, tager man i samme Grad Ansvarsfølelsen bort. Men det kan jeg nu ikke forlange, at det ærede Medlem Hr. Vesterager med den politiske Anskuelse, han hylder, skal kunne have Forstaaelsen af (*Hans Thyge Jacobsen*: Hvem tager det Ansvarsfølelsen fra?). Ansvarsfølelsen svinder, det har Erfaringerne vist. Og saa er det endvidere saaledes — naar det ærede Medlem afbryder mig, synes jeg, han skulde tænke lidt paa det —, at Præsten sidder dog med en ganske anderledes Styrke, en ganske anderledes Betydning i et saadant Raad eller i et saadant Nævn, naar han er valgt derind. Naar man mener, at det er nødvendigt for Præsten at være født Medlem, er det, fordi man har en saa forbavsende lille Tillid til Præsten, at man ikke tror, at han kan hævde sig sammen med de almindelige valgbare Folk ude i Kommunen, thi havde